

Talvirauha mehiläisille

Joulu on jo ovella, mutta viimeisintä tärkeää hoitotyötä voi silti vielä tehdä. Lokakuu toi hetkeksi lunta myös helsinkiläisille jopa hiihtää saakka. Mehiläiset taas ovat saaneet jo oksaalihappoannoksensa tai saavat toivottavasti ihan lähipäivinä (katso ohje Mehiläinen 5-2016). Nyt on siis aika istahtaa alas ja miettiä mitä tuli tehtyä viime kesänä, mitä olisi voinut tehdä paremmin ja suunnitella tulevaa kesää.

Talvella on hyvää aikaa nikkaroida kehiä ja pesiä tai mitä tahansa muuta tarpeellista. Ensi kesä voi olla se hyvä satovuosi, jolloin kehiä, pohjukkeita ja laatikoita tarvitaan. Inventoi varasto ja hanki tai nikkaroi hyvissä ajoin tarvittavat välineet ja kalustot. Aina voi myös ostaa valmiina ja lentää vaikka aurinkoon lepäilemään. Muutamat asiat kannattaa kuitenkin varmistaa ennen kuin toivotat mehiläisille hyvää joulua.

Kakuston säilyttäminen

Kurkistapas kakustovarastoosi ja varmista, että lingotut kakut ovat talvisäilytyksessä turvassa vahakoisan tai hiirten tihutöiltä. Isovahakoisa eli vahakoisa (*Galleria mellonella*) on vahakoisien heimon ja pesäkoisien alaheimon perhoslaji, jonka toukat syövät mehiläisvahaa. Hyötykäyttöä näillä vahakoisan toukilla on terrarioeläinten ruokana. Koisat yleensä saastuttavat elintarvikkeita seiteilläään ja mehiläisvahakakustossa tuho on täydellinen. Kakusto on syöty ja seittien peittäminen eli täysin käyttökelvotonta eikä edes vahaa enää ole.

Vahakoisan torjunta

Vahakoisa on helppo torjua säilyttämällä kakut kylmässä varastossa, jossa lämpötila menee pakkasen puolelle. Vahakoisa lisääntyy nopeasti lämpimässä varastossa ja hitaasti viileässäkin Vasta pakkasen tuhoaa vahakoisan. Toinen tapa on säilyttää kakut etikkahappokaasutuksessa eli 1 dl 80% etikkahappoa yhtä Langstroth-laatikkoa kohden. Etikkahapon voi imeyttää esim. kehien päälle asetettuun sanomalehtipaperiin ja pinota laatikot sekä sulkea pino sitten esim. muovisukkaan. Keväällä aukaistaan paketti ja tuuletetaan kakut ennen pesään laittoa.

Varroalevy oksaalihappotiputuksen jälkeen. Tummanruskeat pisteet ovat pudonneita punkkeja.

Oksaalihappotiputuksen tarvikkeet.

Hiiret ja linnut

Hiiret veijarit nakertavat myös mielellään mehiläsvahakakkuja ja onpas herkutellut uusien pohjukkeiden pinnossakin mahtavia onkaloita. Säilytä siis kakusto, mutta myös pohjukkelevyt hiirenkestävissä laatikoissa ja pakkauksissa.

Ulkona mehiläispesien kiusana voi olla paitsi hiiret, joita vastaan hiirenestimet ovat jo paikoillaan, mutta myös erilaiset linnut.

Talitiaiset käyvät mehiläispesälä kuin ruokinta-automaatilla ja häiritsevät pesää pitkin talvea. Tikat taas tekevät kylmän rauhallisesti reiän seinään eikä ole väliä onko puu- vai kevytpehä.

Kuvat Maritta Martikkala

Pesän edustalle asetetun levyn ja lentoaukon väliin jää talitiaisen mentävä aukko.

Ratkaisuksi voi riittää havut, jotka peittävät aukon.

Jaanika Blomster

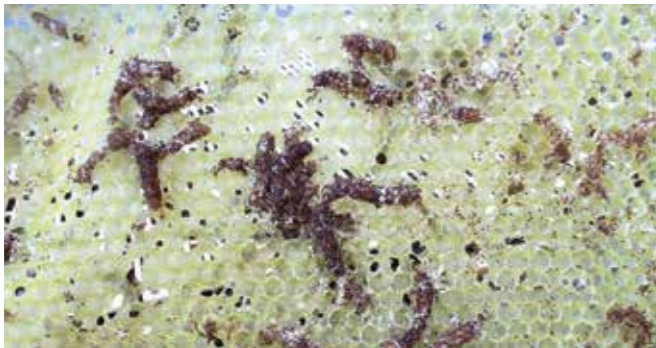
Tikkasuojaksi voi virittää metalliverkon. Säkki ja verkko estävät myös muiden lintujen häiriköinnin.

Klapisäkki tikkasuojana.

Juha Välimäki

Tuula Lehtonen

Vahakoisan tuhoja kakustossa.

Tuula Lehtonen

Muu häirintä

Karhut alkavat olla jo talviuunilla, mutta ilves kävi tietojeni mukaan viime talvena yhdellä tarhalla. Korvauksia voi hakea myös sen tuhoista. Kaksijalkaiset voivat joskus aiheuttaa häiriötä pesillä ihan tuhoiksi asti eli seuraa tarhan talvirauhan säilymistä. Moottorikelkkailijat voivat ajaa yli tietämättään ja jos tämä on toistuvaa, niin siitä on seuraamuksia pesille.

Viime talvena Pohjois-Suomessa mm. kuoli pesiä, kun aivan tarhan vieressä oli tehty jäiseen maahan kaivuutöitä. Muuta järkevää selitystä ei löytynyt. Ainoa keino näissä tapauksissa on, että tarha näkyy, vaikka olisi lumen peittämää. Riskialtiilla alueella kannattaa merkata lumen alle jäävä tarha jollakin selkeällä tavalla.

Talvipallo lentoaukolta katsottuna alhaalle eteen asettuneena niin kuin kuuluukin.